KplusV organisatie-advies

5 juni 2015
Ons kenmerk 1015095-008/aba

Grondstofwaarde zwerfafval

Inleiding

Deze notitie dient ter aanvulling op de notitie 'Kosten en omvang zwerfafval', d.d. 5 juni 2015 (volgnummer 1015095-008) en spitst zich toe op de grondstofwaarde van de flessen, tasjes en blikjes in het zwerfvuil. De hieronder genoemde aantallen kennen derhalve dezelfde uitgangspunten als vermeld in die notitie.

Grondstofwaarde

De waarde van het aandeel verpakkingen (blik en kunststofflesjes en zakken) in het zwerfafval kan op twee manieren worden bezien. Enerzijds is er de grondstofwaarde van de (secundaire) grondstoffen. Anderzijds had dit aandeel onderdeel kunnen zijn van ingezameld huishoudelijk afval (indien de consument dit in de restafvalcontainer had gegooid in plaats van op straat). In dat geval zou er in kader van de Raamovereenkomst Verpakkingen een vergoeding vanuit het Afvalfonds verpakkingen tegenover kunnen staan. In totaal gaat het om circa 5.500 tot circa 8.500 ton op jaar basis.

De grondstofwaarde van secundaire grondstoffen is erg afhankelijk van de marktsituatie: vraag en aanbod. Onderstaand is een inschatting gemaakt van de grondstofwaarde van de verschillende deelfracties. Daarbij is uitgegaan van een recyclagepercentage van 75% van de hoeveelheid deelfracties na sortering.

	Berekening op basis van tellingen 2013-2014			
Zwerfvuilfractie	**Procentueel aandeel**	**Gewicht**	**Aantal stuks**	**Grondstofwaarde***
Blikjes	5,1%	2.425 ton	98.mln	€ 318.000
Kunststofverpakkingen:				
- Kunststofflesjes	3,1%	1.475 ton	50 mln	€ 221.000
- Zakken	3,3%	1.575 ton	137 mln	- € 71.000[1]
			Grondstofwaarde kunststofflesjes en zakken	€ 150.000
			Vergoedingswaarde Raamovereenkomst	€ 1.869.000

	Berekening op basis van tellingen 2008-2014			
Zwerfvuilfractie	**%Aandeel**	**Gewicht**	**Aantal stuks**	**Grondstofwaarde***
Blikjes	8,0%	3.850 ton	156 mln	€ 505.000
Kunststofverpakkingen:				
- Kunststofflesjes	6,1%	2.925 ton	98 mln	€ 439.000
- Zakken	2,4%	1.425 ton	142 mln	-€ 64.000
			Grondstofwaarde kunststofflesjes en zakken	€ 375.000
			Vergoedingswaarde Raamovereenkomst	€ 2.665.000

*Uitgangspunten grondstofwaarde per ton:

Blikjes	€ 175 per ton
Kunststofverpakkingen:	
- Kunststofflesjes	€ 200 per ton

[1] Een negatieve grondstofwaarde betekent dat betaald wordt voor de afzet en verwerking verder in de keten (na sortering).

- Zakken	€ -60 per ton
- Kunststoffenverpakkingen	€ 50 per ton
Vergoeding vanuit Raamovereenkomst: € 817 per ton vermarkt	

Bij de bepaling van de grondstofwaarde geldt een belangrijke kanttekening voor wat betreft de recyclage in relatie tot de huidige situatie. Ook op dit moment worden blikjes (staal en aluminium) in een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) reeds grotendeels teruggewonnen. Staal wordt voor 80% tot 95% uit de bodemassen teruggewonnen. Aluminium wordt voor circa 75% tot 80% teruggewonnen[2]. Door deze terugwinning van staal en aluminium bedraagt de uiteindelijk verloren grondstofwaarde van blikjes dus circa 20% van € 318.000 tot € 505.000, ofwel circa € 65.000 tot circa € 100.000 voor blikjes.

Ook plastic verpakkingen worden steeds vaker uit (huishoudelijk) restafval teruggewonnen. Zowel Attero als Omrin hebben inmiddels nascheidingsinstallaties die kunststofverpakkingen uit het restafval verwijderen. Zwerfafval wordt veelal afgevoerd naar diezelfde afvalverbrandingsinstallaties. Het aandeel zwerfvuil dat naar de AVI's gaat met nascheiding is afhankelijk van het aandeel veegvuil en restafval dat daadwerkelijk bij de desbetreffende AVI's met nascheiding (Attero en Omrin) terecht komt. Gelet op de grondstofwaarde van de kunststofflesjes in combinatie met het feit dat de twee nascheidende partijen samen circa 30% van de markt 'bedienen', ligt de daadwerkelijk verloren grondstofwaarde iets lager. Via de nascheidingsroute wordt naar verwachting circa 30% teruggewonnen uit het veegvuil/restafval[3]. Circa 70% van de flesjes in het zwerfvuil lijkt momenteel verloren te gaan. Bij een totale grondstofwaarde van circa €221.000 tot €439.000 voor kunststof flesjes betekent dit een uiteindelijk verloren grondstofwaarde van circa € 155.000 tot circa € 305.000. De plastic tasjes hebben een negatieve grondstofwaarde en vallen buiten dit bedrag.

Samenvattend, het aandeel blikjes en flesjes in het zwerfafval vertegenwoordigt een totale grondstofwaarde van totaal circa € 220.000 tot € 405.000.

---

[2] *Beter één AVI met een hoog rendement dan één dichtbij. Hoeveel transport van afval is nuttig voor een hoger energierendement?,* Delft, CE Delft, oktober 2010

[3] Kunststofflesjes kunnen grotendeels worden teruggewonnen in een nascheidingsinstallatie. Gemakshalve is hier geen rekening gehouden met een verlies in de nascheidingsinstallatie.